

GUIA DIDÀCTICA PER A EDUCADORS SOBRE DRETS HUMANS, DESPLAÇAMENT I REFUGI

Els drets humans dels refugiats, els teus drets humans

SEGON CICLE D'EDUCACIÓ INFANTIL I
PRIMER, SEGON I TERCER CURS
D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA

UNHCR
ACNUR

La Agencia de la ONU para los Refugiados
comité español

ELS DRETS HUMANS DELS REFUGIATS, ELS TEUS DRETS HUMANS

Comitè espanyol d'ACNUR

www.eacnur.org

Finançat per:

Ministeri d'Afers Exteriors i de Cooperació. Secretaria d'Estat d'Afers Exteriors. Direcció General de Nacions Unides i Drets Humans.

La responsabilitat del contingut és exclusiva de l'entitat beneficiària.

Elaboració de continguts:

Eduxarxa.

Disseny, maquetació i producció:

Virginia Bolívar Santos. Halo E-learning.

Edició:

Març 2017

Reconeixement – NoComercial – SenseObraDerivada (by-nc-nd):
No és permès l'ús comercial de l'obra original ni la generació d'obres derivades.

Aquest document és de distribució general. Se n'autoritza la reproducció i la traducció, excepte per a fins comercials, sempre que se'n reconegui la font.

Índex

PRÒLEG	2
INTRODUCCIÓ	3
CONNECTA	5
Presentació	6
Activitat	7
Conclusió	8
EMPATITZA	9
Presentació	10
Activitat	11
Conclusió	18
REFLEXIONA	19
Presentació	20
Activitat	21
Conclusió	22
COOPERA	23
Presentació	24
Activitat	25
Conclusió	27

ELS DRETS HUMANS DELS REFUGIATS, ELS TEUS DRETS HUMANS

Pròleg

Els darrers anys, han constituït una fita fonamental en la història del desplaçament i el refugi. Milions de persones s'han vist obligades a fugir dels seus llocs d'origen i a passar fronteres incertes a causa de conflictes, persecucions o violacions dels seus drets fonamentals.

ACNUR treballa sense descans per protegir i assistir les persones refugiades i desplaçades en les emergències, actuant també en àmbits relacionats amb la sanitat, l'educació, la generació de mitjans de vida i la cerca de solucions duradores per a la seva situació.

Per la seva part, el Comitè espanyol d'ACNUR procura la sostenibilitat dels programes d'ajuda humanitària d'ACNUR, canalitzant la solidaritat de milers de socis i col·laboradors, i fonamentant la conscienciació i el suport social a la seva tasca.

Aquesta guia didàctica a disposició de la comunitat educativa, per mitjà del finançament de la Secretaria d'Estat d'Afers Exteriors, pretén ser un recurs útil per a tots aquells formadors que vulguin fomentar l'educació en valors, el coneixement dels Drets Humans, de la tasca d'ACNUR i de la realitat de les persones refugiades i desplaçades a nens d'entre 5 i 8 anys. Aquesta guia es completa amb unes altres tres adreçades a la resta de cursos de primària i als cicles de secundària i batxillerat.

© UNHCR/Ivor Prickett

ELS DRETS HUMANS DELS REFUGIATS, ELS TEUS DRETS HUMANS

Introducció

Aquesta guia proporciona una proposta educativa articulada entorn de quatre sessions que construeixen la seqüència següent d'ensenyament-aprenentatge:

Connecta:

Cerca una connexió entre la realitat que s'intenta explicar i la realitat del grup escolar, per captar-ne l'interès i establir-hi un primer vincle emocional.

Empatitza:

Presenta una situació mitjançant la qual es vol establir un vincle empàtic amb la vivència de les persones refugiades.

Reflexiona:

Fomenta la reflexió, l'esperit crític i la formació d'un nou sistema de valors.

Coopera:

Convida els nens a dur a terme una acció de cooperació i solidaritat.

ELS DRETS HUMANS DELS REFUGIATS, ELS TEUS DRETS HUMANS

Introducció

Cada sessió es divideix en tres blocs:

PRESENTACIÓ

Pretén mobilitzar els coneixements previs dels alumnes, apropar-los els conceptes essencials sobre el tema i fomentar la reflexió i l'esperit crític sobre les qüestions que es tracten.

ACTIVITAT

Planteja una proposta didàctica per treballar els conceptes de manera pràctica i vivencial, mitjançant estratègies socioafectives que fomenten el diàleg, l'expressió i l'intercanvi d'emocions.

CONCLUSIÓ

Formula la reflexió essencial que els alumnes haurien d'adquirir en finalitzar aquesta sessió.

La taula següent recull la correspondència de continguts, objectius didàctics i temporització de cadascuna de les quatre sessions:

SESSIÓ	CONTINGUTS FONAMENTALS	OBJECTIUS DIDÀCTICS	TEMPORITZACIÓ
CONNECTA	Tots som diferents, però tots tenim els mateixos drets.	<ul style="list-style-type: none">✓ Aprendre a valorar la diversitat cultural del món.✓ Prendre consciència del fet que totes les persones som iguals en llibertats i drets.	75 minuts
EMPATITZA	Per a tenir una vida digna, les persones necessiten que els seus drets es respectin.	<ul style="list-style-type: none">✓ Conèixer alguns dels drets fonamentals de la Declaració Universal dels Drets Humans.✓ Posar-se en la pell d'una persona que ha perdut els seus drets.	1 hora
REFLEXIONA	Algunes persones fugen de les seves cases i països perquè han perdut els seus drets i la seva vida corre perill.	<ul style="list-style-type: none">✓ Prendre consciència del fet que moltes persones del món han d'abandonar casa seva per estar fora de perill.✓ Comprendre que les persones tenim dret a la protecció quan la nostra vida està en perill.	80 minuts
COOPERA	Les persones refugiades han perdut casa seva i les hem d'ajudar a recuperar una vida digna.	<ul style="list-style-type: none">✓ Conèixer la tasca que ACNUR duu a terme al món.✓ Prendre consciència de la necessitat d'adoptar una actitud cooperativa amb les persones i la seva situació.	80 minuts

CONNECTA

DIFERENTS ROSTRES, MATEIXOS DRETS

1. Connecta

PRESENTACIÓ 10 min

Com introduir la sessió?

Per iniciar la sessió, podem demanar al grup que s'observin i reflexionin sobre les seves pròpies semblances i diferències:

Com som nosaltres?

En què ens assemblem?

En què ens distingim?

Explicació

La Terra és la llar de més de 7000 milions de persones. Cadascuna d'aquestes persones som diferents; no hi ha en tot el planeta dos éssers iguals: el nostre nom, la nostra aparença, el que ens agrada, el que ens emociona... Tot plegat ens fa únics.

Tanmateix, alhora, les persones ens assemblem molt entre nosaltres. En funció de si hem nascut en un continent o un altre, o si procedim d'un país determinat, tenim un aspecte, una llengua i uns costums en comú amb altres persones del nostre entorn.

Però també amb aquells que viuen a l'altra punta del planeta, amb els que tenen un color de pell diferent del nostre o parlen una llengua que no entenem, compartim moltes coses: tots riem quan som contents, plorem si som tristos, necessitem menjar quan tenim gana i tapar-nos si sentim fred. Totes les persones del món compartim els mateixos drets: el dret d'expressar els nostres pensaments i emocions i el dret de tenir una vida segura i saludable.

Com fomentar la reflexió entorn d'aquests conceptes?

Analitzant la identitat cultural de cada alumne per obtenir la diversitat cultural del grup i fomentant el respecte i l'interès per altres cultures:

D'on és la meva família?

Quina és la nostra llengua?

Quins costums tenim?

Els dels meus companys són iguals o diferents?

El món seria més avorrit si tots fóssim iguals i tinguéssim els mateixos costums?

A quins països llunyans ens agradaria viatjar?

Com a conclusió, convé reforçar la idea d'aquelles coses que ens uneixen als que són diferents de nosaltres:

Tot i que, aparentment, les persones som molt diferents, en realitat, tots ens assemblem molt. Per exemple: al món, hi ha nens que, per anar a l'escola, han de travessar rius i deserts; d'altres tenen les escoles al mig del gel; nosaltres hi anem caminant, en cotxe, en bici o en autobús... Però tots els nens del món han d'anar a escola per poder aprendre.

DIFERENTS ROSTRES, MATEIXOS DRETS

1. Connecta

ACTIVITAT - Màscares del món 60 min

1 Una festa multicultural

Qui no ha somiat mai fer la volta al món per poder visitar països llunyans i descobrir altres cultures? Avui organitzarem una festa on la música i l'art ens portaran a recórrer cinc continents: l'Àfrica, Amèrica, l'Àsia, Europa i Oceania. Ens dividim en cinc grups i assignem un continent a cada grup.

2 Rostres i colors nous

En molts països del món s'acostumen a fer servir màscares per a les festes i els rituals tradicionals. Tanmateix, aquestes màscares no són iguals a tot arreu, ja que a cada país utilitzen unes formes i colors diferents que representen la seva cultura. Inspirant-nos en la de l'exemple del continent que ens hagi tocat, de manera individual crearem una

màscara tradicional amb la qual assistirem a la festa.

3 Que soni la música!

Organitzarem un ball de màscares. Tots ens posem la nostra i formem un cercle. Quan soni la música tradicional del nostre continent, els components del grup sortirem al centre de la rotllana a ballar al ritme de la melodia i liderarem el ball.

Al cap d'un temps, demanarem als alumnes que s'intercanviïn les màscares amb els companys mentre ballen. De manera aleatòria, anirem exclouent del ball alguns d'ells, seleccionant-los per continents (per exemple, les màscares d'Europa). Repetirem la dinàmica fins que només pugui seguir ballant un continent.

4 Qui hi ha darrere la màscara?

Ara, recuperem la nostra màscara original i seiem fent una rotllana per reflexionar sobre aquestes qüestions:

- Penseu que tothom, independentment del seu continent o la seva màscara, tenia el mateix dret a ballar? Aleshores, com us heu sentit quan se us ha apartat del ball a causa del vostre origen?
- De vegades, deixem de banda les persones, o les tractem malament simplement per la seva aparença o origen. Us sembla bé que s'aparti les persones per aquests motius? Totes les persones són iguals darrere la «màscara»? Penseu que tenen els mateixos drets les persones de tots els continents?

• Veiem quines necessitats tenen les persones dels diferents continents. A l'Àfrica, què necessiteu per protegir-vos del sol abrasador que fa al vostre país? I a l'Àsia, com us podeu aixoplugar de la pluja i els tifons? Qui de vosaltres necessiteu aliments i aigua per sobreviure? En quins d'aquests països els nens han d'anar a escola per rebre educació? On heu d'anar per guarir-vos quan sou malalts?

• Què us semblaria que al món real passés el que ha passat al ball, i que només les persones d'un continent tinguessin dret a tenir casa, aliments i educació?

5 Junts és millor!

Per acabar, ens traiem les màscares i ballem amb llibertat.

Materials necessaris

- Cartolines
- Pintures, ceres i retoladors
- Materials diversos de treballs manuals per a la creació de màscares (goma, pals, plomes, llana, teles, granadura, etc.)
- Una imatge impresa d'una màscara típica de cada continent, per exemple: senegalesa, peruana, tailandesa, veneciana, maori...
- Reproductor d'àudio
- Una música tradicional de cada un d'aquests països o continents

DIFERENTS ROSTRES, MATEIXOS DRETS

1. Connecta

CONCLUSIÓ

5 min

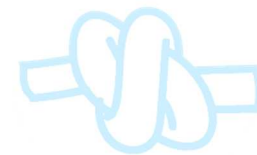

Com a tancament d'aquesta sessió, és important acabar amb una conclusió que consolidi els conceptes fonamentals:

**Totes les persones som diferents d'aspecte,
però som iguals,
tenim els mateixos drets.**

2

EMPATITZA

SOM HUMANS, TENIM DRETS!

2. Empatitza

PRESENTACIÓ 15 min

Com introduir la sessió?

Per iniciar la sessió, podem demanar al grup que reflexioni sobre drets i deures concrets i fàcils de vincular amb la seva experiència mitjançant preguntes com:

Quan teniu gana,

què necessiteu?

Si no tinguéssiu menjar, i la vostra família tampoc,

us n'haurien d'oferir els veïns, els amics o altres persones?

Per què?

Explicació

Tant és si ens diem Jorge, Fátima, Li You o John. Tant és si hem nascut a les Filipines, a Espanya o a Moçambic; si tenim la pell del color de la neu o de la xocolata, o si, a la nit, els pares ens expliquen històries de la Bíblia o de l'Alcorà.

Tots els éssers humans, independentment del lloc on hàgim nascut o del color de la nostra pell, som lliures i tenim els mateixos drets: el dret a tenir una llar, a poder viure feliçment amb la nostra família, a anar a escola, a practicar la religió que vulguem i a expressar lliurement les nostres opinions.

Per gaudir d'una vida digna, tots necessitem que aquests drets es respectin; necessitem viure en una casa que ens resguardi del fred, de la calor o de la pluja; necessitem vestir-nos per protegir-nos el cos, i alimentar-nos per sobreviure. Quan som petits, hem d'anar a escola per aprendre i, quan som malalts, necessitem un hospital on guarir-nos.

Per això, ja fa molts anys, un grup de representants de diferents països del món van escriure la Declaració Universal dels Drets Humans.

Aquest text diu que totes les persones, pel fet de ser persones, tenim uns drets (casa, protecció, educació, salut...) i uns deures: procurar que la resta de persones també visquin bé.

Com fomentar la reflexió entorn d'aquests conceptes?

Plantejant situacions i escenes que els resultin quotidianes i en les quals hagin de resoldre un conflicte relacionat amb la vulneració d'un dret. Per exemple:

De sobte, arriba una nena desconeguda que també vol jugar a pilota, però no l'hi deixem.

Això estaria bé?

La nena també té dret a jugar a pilota?

Tenim el deure de deixar-li jugar?

Aquest tipus de reflexions s'haurien de tancar amb una conclusió del tipus:

Tots els nens tenim dret a jugar.

SOM HUMANS, TENIM DRETS!

2. Empatitza

ACTIVITAT - Dir adéu 40 min

1 Nens com nosaltres

Observem la fotografia 1 amb atenció i responem conjuntament les preguntes:

- Quina situació mostra la imatge?
- Com són els nens que hi apareixen? Som gaire diferents d'ells o ens hi assemblem? Podrien ser veïns nostres o companys d'escola?
- Què pensem que fan un dia qualsevol? Quins gustos i aficions tenen?

L'objectiu d'aquesta activitat és crear empatia. En analitzar la imatge, podem trobar moltes més semblances que diferències amb les persones que hi apareixen: fisonomia, aspecte físic, possibles hàbits i aficions, etc. Un cop creat aquest vincle empàtic, podem explicar quina

és realment la situació que mostra la imatge.

2 Fugir per viure

Els nens de la imatge anterior es van veure obligats a abandonar casa seva i fugir del país.

- Per què creiem que una persona marxa de casa seva de manera involuntària?
- Ordenem ara les imatges de la 2 a la 6 per reconstruir la història de per què els nens han marxat del seu país i com ha estat aquesta fugida.

Per fer aquesta activitat, podem col·locar les imatges en una paret de manera desordenada i demanar als alumnes que les ordenin cronològicament.

3 Què sentim?

Ens dividim en cinc grups i cada equip se situa al costat d'una de les fotografies de la història. Imaginem que som un nen que viu l'escena.

- Quins sentiments experimentem? Alegria, por, cansament, tristesa...?
- Escrivim aquestes paraules en un paper, les col·loquem al costat de les fotografies i compartim el resultat amb la resta.

Podem ajudar cada grup a imaginar com és cada fase i quins sentiments es poden experimentar en cada una d'elles:

1. Què poden fer els nens en un país sense guerra?
2. Què passa quan esclata una guerra?

3. Com es queda una ciutat o un habitatge quan se'ls bombardeja?
4. Si hem de fugir del nostre país, en un llarg viatge, què podem portar a la maleta?
5. Com és aquest viatge?

Materials necessaris

- Una sala àmplia
- Fotografies (annexades al final de l'activitat)
- Fulls de paper o cartolines
- Colors, retoladors o ceres

2. Empatitza

ACTIVITAT

Dir adéu

FOTO 1

SOM HUMANS, TENIM DRETS!

2. Empatitza

ACTIVITAT

Dir adéu

FOTO 2

Unsplash

SOM HUMANS, TENIM DRETS!

2. Empatitza

ACTIVITAT

Dir adéu

FOTO 3

© UNHCR/Mark Henley

2. Empatitza

ACTIVITAT

Dir adéu

FOTO 4

© UNHCR/Bassam Diab

2. Empatitza

ACTIVITAT

Dir adéu

FOTO 5

© UNHCR/Sebastian Rich

SOM HUMANS, TENIM DRETS!

2. Empatitza

ACTIVITAT

Dir adéu

FOTO 6

© UNHCR/John Wendle

SOM HUMANS, TENIM DRETS!

2. Empatitza

CONCLUSIÓ

5 min

Per acabar, com a tancament d'aquesta sessió, és important presentar la paraula “refugiat” i explicar-ne bé el significat. Per exemple, d'aquesta manera:

Els nens que hem conegut en aquesta activitat són refugiats perquè han hagut d'abandonar casa seva per escapar de la violència.

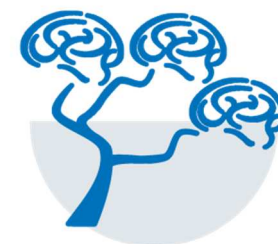
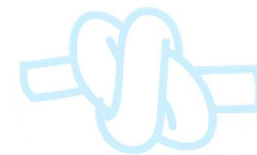
Una persona refugiada és algú que s'ha vist obligat a abandonar el seu país perquè la seva vida corre perill i no es respecten els seus drets.

Ningú tria ser refugiat.

Aquestes persones necessiten el suport de la resta per trobar un nou lloc on viure de manera segura i digna.

3

REFLEXIONA

PER QUÈ FUGEN AQUESTES PERSONES?

3. Reflexiona

PRESENTACIÓ 10 min

Com introduir la sessió?

Per iniciar la sessió, podem plantejar als alumnes una situació d'emergència com la que viuen les persones desplaçades i refugiades perquè mirin d'imaginar quines són les conseqüències:

Imaginem que la nostra ciutat és arrasada per un terratrèmol.

Com ens podríem alimentar si hem perdut la casa, i els supermercats estan destrossats?

Què faríem per abrigar-nos si ja no tenim armaris ni botigues?

Com podríem atendre un malalt si l'hospital està en ruïnes?

Explicació

De vegades, al món, es produeixen situacions que posen en perill la vida de les persones. Per exemple, quan en un país esclata una guerra, quan un terratrèmol arrasa una ciutat o quan hi ha una sequera extrema. En situacions com aquestes, les persones no poden viure amb normalitat i seguretat: les bombes destrueixen cases, escoles i hospitals; no funciona l'electricitat, no hi ha accés a aliments ni a aigua potable, etc.

Quan les persones senten que la seva vida corre perill i els seus drets no es respecten, es veuen obligades a buscar un lloc segur on viure. Amb la maleta gairebé buida, i sovint en soledat, emprenen un camí incert i perillós a la recerca d'una vida digna, que molts cops no saben cap a on els pot conduir. Quan la situació ho permet, miren de trobar empara en altres zones dins del mateix país, però quan al seu país no és possible viure en pau i llibertat, quan no es poden garantir els seus drets, han de fugir cap a altres llocs passant les fronteres.

Com fomentar la reflexió entorn d'aquests conceptes?

Plantejant-los preguntes que els ajudin a explorar els sentiments que experimenten les persones en una circumstància així:

Si l'esclat d'una bomba us despertés a la nit,

Com us sentiríeu?

Què faríeu?

Tindríeu la necessitat d'estar en un lloc més segur?

Si pel color dels vostres ulls, pel cognom de la vostra família o pels vostres gustos, la gent us tractés malament, us insultés i us pegués,

Com us sentiríeu?

Tindríeu la necessitat d'anar a viure a un altre lloc?

A continuació, és important formular una conclusió que els ajudi a comprendre què vol dir trobar-se en aquesta situació:

Les persones refugiades es troben en una situació molt dura i molt trista. Tots els hem d'ajudar perquè puguin tornar a tenir una vida segura.

PER QUÈ FUGEN AQUESTES PERSONES?

3. Reflexiona

ACTIVITAT - Drets en moviment

60 min

1 Tukutako i Lambaba

Amb l'ajuda de guixos o cintes, dividirem l'aula en dos espais que representaran el territori de dos països diferents. Entre ells marcarem una línia que simbolitzi la frontera.

Ara, comencem a caminar amb rapidesa per l'espai, circulant lliurement d'un país a l'altre i, quan soni el xiulet, ens aturem i ens quedem al territori que ens hagi tocat. Us heu convertit en els habitants dels països de Tukutako i Lambaba.

De nou, comencem a caminar amb agilitat pels dos espais, passant lliurement d'un país a l'altre. Cada cop que ens creuem amb algú, sigui del nostre país o no, ens saludem alegrement amb una abraçada.

2 Ha esclatat la guerra!

Al cap d'un temps de passeig i abraçades, reproduïrem l'àudio amb el so de la sirena de guerra. Prèviament, en una bosseta o capsa, haurem guardat dos papers. Un d'ells dirà

«país en pau» i l'altre, «país en guerra». Demanarem a un representant de cada país que tregui un paper a l'atzar i comuniqui als seus compatriotes quina és la seva situació. En aquest moment, avisarem: «Atenció! Ha esclatat la guerra a Tukutako! Tots els tukutakos heu de tornar al vostre país i seguir les instruccions de seguretat. La frontera amb Lambaba s'ha tancat i ningú no la pot creuar».

3 Fugim!

Ara, totes les persones tornaran al seu país d'origen. Els habitants del país que està en pau podran seguir circulant amb llibertat. Els habitants del país que està en guerra miraran de circular pel seu espai, fugint del perill.

Al país que està en guerra, anirem limitant les zones de circulació marcant al terra que és territori perillós. A poc a poc, anirem restringint i desplaçant les persones a una única zona segura prop de la frontera. En aquest moment, construirem a

la frontera un mur amb les capsas de cartró.

4 Què passa a la frontera?

El país sencer està en guerra, les famílies s'han vist obligades a abandonar les seves cases i ciutats a la recerca d'una zona segura i han acabat amuntegades a la frontera a l'espera de protecció. Com es pot resoldre aquesta situació?

- Les persones del país en guerra: què necessiteu? Com us poden ajudar els vostres veïns?
- Les persones del país en pau: quina funció té aquest mur? Com podeu ajudar els vostres veïns?

Finalment, junts, enderrocarem aquest mur. Els habitants del país que està en pau rebreu amb alegria els habitants del país en guerra, i us saludareu efusivament amb una abraçada, com fèieu en el passat.

5 Rotllana de reflexió

Ara, siem en una rotllana i compartim amb els companys com ens hem sentit.

- Podem decidir on naixem o és fruit de l'atzar?
- Podem decidir si al nostre país hi ha una guerra o té lloc una catàstrofe natural que ens obligui a fugir i abandonar casa nostra?
- Quines sensacions teníem quan intentàvem circular en un país ple de perills?
- Com ens hem sentit quan, en aquesta situació, els nostres veïns no ens prestaven auxili?
- Té sentit construir un mur en una situació així?
- Què han de fer els països estables per ajudar les persones dels països que estan en guerra o que han patit una catàstrofe natural?

Materials necessaris

- Una sala àmplia
- Guixos o cintes per dividir el terra en diverses zones
- Capses de cartró o elements per construir un mur-frontera
- Reproductor d'àudio
- So de sirena de guerra
- Un xiulet
- Una bossa o capseta
- Fulls de paper
- Bolígrafs, retoladors i pintures

6 El mur dels desitjos

Per acabar, convertirem el mur que abans en separava en un mur d'unió. Hi dibuixarem i escriurem els nostres desitjos i missatges per a totes aquelles persones que necessiten un refugi on arrecerar-se.

PER QUÈ FUGEN AQUESTES PERSONES?

3. Reflexiona

CONCLUSIÓ 10 min

© UNHCR/Pavlos Avagianos

Al terme d'aquesta sessió, és important ajudar-los a prendre consciència del fet que, si tots cooperem, el món serà un lloc millor per viure:

De la mateixa manera que a classe o a la nostra família compartim els recursos i ens ajudem els uns als altres quan tenim un problema, al món, les persones i els països hem d'ajudar-nos els uns als altres, perquè el món és com una gran casa on totes les persones tenen dret a viure en pau.

4

COOPERA

QUÈ VOLEN DIR LES PARAULES “REFUGIAT” I “AJUDA”?

4. Coopera

PRESENTACIÓ 15 min

Com introduir la sessió?

Una manera d'endinsar-nos en la temàtica d'aquesta sessió pot ser preguntar-los com pensen que podríem ajudar les persones que es trobin en aquesta situació:

Com podríem ajudar un nen que ha perdut casa seva per culpa d'una guerra?

Què necessiten les persones que fugen del seu poble a causa d'una sequera?

Què hem de fer per ajudar les persones d'una ciutat que ha resultat inundada?

Explicació

Al món hi ha milions de persones que han abandonat casa seva a la recerca d'una vida segura i que necessiten el nostre ajut per trobar-la.

Durant el viatge, els hem de garantir les necessitats fonamentals: abrigo, aigua, aliments... i també refugi, un lloc on arrecerar-se i sentir-se segurs.

Mentre no troben una nova llar, sovint aquestes persones són acollides en camps de refugiats, on se'n garanteix la protecció i es mira de cobrir les seves necessitats bàsiques: escola, atenció mèdica, etc. Però el camp de refugiats és una solució temporal, per això cal ajudar-los a recuperar la seva antiga llar quan sigui possible, o bé a trobar-ne una de nova en un altre país.

Algunes organitzacions, com ACNUR, ajuden a les persones refugiades durant tot aquest procés. Però nosaltres també les podem ajudar. Per exemple, si una persona refugiada arriba a la nostra ciutat, la podem acollir entre nosaltres i ajudar-la a construir una nova vida.

Com fomentar la reflexió entorn d'aquests conceptes?

Plantejant-nos què podríem fer nosaltres per acollir una persona refugiada a la nostra comunitat o la nostra escola:

Què podríem fer a la nostra escola o a la nostra ciutat per donar la benvinguda a aquestes persones?

Com us agradaria que us rebessin si us integréssiu en una escola nova?

I transmetent la importància de tenir una actitud integradora i respectuosa:

Les persones refugiades han viscut una situació molt dolorosa i han recorregut un llarg viatge des que van haver d'abandonar casa seva. Entre tots, les hem d'ajudar a trobar un lloc on recuperar la seva vida.

QUÈ VOLEN DIR LES PARAULES “REFUGIAT” I “AJUDA”?

4. Coopera

ACTIVITAT - Una llar per a la Solaf 60 min

1 Un lloc per viure

Quan les persones fugen del seu país perquè se senten amenaçades i corren perill, el més urgent és oferir-los refugi, un lloc on es puguin sentir segures i on tinguin cobertes les necessitats bàsiques. Per a fer-ho, s'habiliten espais que coneixem com a camps de refugiats. Fixem-nos en aquesta imatge (foto 1) d'un d'aquests camps.

- Quines necessitats bàsiques necessita una persona per viure?
- Com us imagineu que és la vida en un camp de refugiats? Quines coses creieu que trobaríeu a faltar si fóssiu allà?
- Us sembla que una persona pot viure per sempre en un lloc així? Què necessiten ara aquestes persones? Com les podem ajudar a aconseguir-ho?

És important que els nens entenguin que el camp de

refugiats és una solució d'emergència, una situació provisional, fins que les persones refugiades puguin tornar a casa seva, siguin acollides en un tercer país o integrades en aquell on s'hagin refugiat.

2 El somni d'una nena

Ara coneixerem la història de la Solaf, una nena de 9 anys que viu en un camp de refugiats.

- Què penseu que vol la Solaf?
- Quines coses troba a faltar al camp de refugiats?
- Quins poden ser els seus somnis de futur?

Tot i que el vídeo és en anglès, és interessant projectar-lo perquè els alumnes coneguin la Solaf i estableixin una connexió empàtica. La Solaf anhela el mateix que qualsevol nen de la seva edat, per això no resultarà difícil que els alumnes es posin en el seu lloc. Si no és possible projectar el vídeo, també es pot presentar

la història de la Solaf de manera oral: La Solaf té 9 anys i viu amb la seva família al camp de refugiats d'Azraq, a Jordània. Hi va arribar després que casa seva fos destruïda per l'atac d'un míssil. Li encanta el taekwondo, el futbol, el voleibol i el bàsquet. La Solaf somia tenir electricitat, un ordinador, un televisor... i també amb anar a un altre país perquè ella i el seu germà puguin tenir un futur. Li agradaria ser doctora perquè li agrada ajudar la gent.

3 Obrim la porta

La Solaf somia començar una nova vida en un país on pugui tenir una llar on viure còmodament amb la seva família. Li agradaria anar a escola per estudiar, practicar esports i tenir amics amb qui jugar.

- Com podem nosaltres ajudar la Solaf a aconseguir-ho? Què podem fer per totes aquestes persones refugiades a les quals els

agradaria venir a Espanya per començar una nova vida?

En aquest punt, l'objectiu és aconseguir una reflexió tan senzilla com important: que els nens comprenguin que hem d'obrir les portes de la nostra ciutat, la nostra escola, etc., per ajudar la Solaf a construir una nova vida.

4 Mans a l'obra!

Entre tots, construirem una casa perquè la Solaf trobi una llar on viure quan vingui al nostre país.

- Imaginem com volem que sigui aquesta llar.
- Quines peces i materials farem servir per construir-lo?

Per preparar aquesta activitat, els dies previs podem demanar als alumnes que recullin elements reciclats o de la natura que ens puguin servir per construir la casa: embalatges, oueres, teles, pedres, fulles...

Materials necessaris

- Fotografia (annexada al final de l'activitat)
- Projector de vídeo (opcional)
- Materials diversos i reciclats per fer treballs manuals
- Paper o cartolines per construir un mural

Podem plantejar l'activitat de manera conjunta, cosa que és interessant per treballar el concepte de cooperació, o bé demanar que cadascú construeixi una casa diferent, amb la qual cosa ens centràrem més en el treball d'expressió i creativitat individual.

5 Benvinguda, Solaf!

Per acabar, preparem un mural amb missatges de benvinguda per a la Solaf i la seva família.

QUÈ VOLEN DIR LES PARAULES “REFUGIAT” I “AJUDA”?

4. Coopera

ACTIVITAT

Una llar per
a la Solaf

FOTO 1

© UNHCR/Ivor Prickett

QUÈ VOLEN DIR LES PARAULES “REFUGIAT” I “AJUDA”?

4. Coopera

CONCLUSIÓ

5 min

© UNHCR/Yorgos Kyvernitis

Com a tancament d'aquesta sessió, és interessant reforçar la idea de la necessitat d'adoptar una actitud integradora i cooperativa:

**Quan moltes persones s'uneixen,
poden aconseguir grans coses,
com la casa que nosaltres
hem pogut
construir per a la Solaf.**

El mateix passa amb el món:

**Si tots col·laborem i hi aportem
el nostre granet de sorra,
podem aconseguir que la Terra sigui
una gran llar on totes les persones
convisquin en pau.**

UNHCR
ACNUR

La Agencia de la ONU para los Refugiados
comité español

Comité español

c/ Cedaceros, 11 – 1r A – 28014 Madrid

Tel.: 91 369 06 70

eacnur@eacnur.org

www.eacnur.org

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE ASUNTOS EXTERIORES
Y DE COOPERACIÓN

SECRETARÍA DE ESTADO
DE ASUNTOS EXTERIORES

DIRECCIÓN GENERAL
DE NACIONES UNIDAS Y
DERECHOS HUMANOS